Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. Wilno, dn.16 grudnia 1932 r. 776.

T r e ś ć n u m e r u:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a. Dział. Str.

1. Prośba Litwy o odroczeniu raty długu amerykańskiego.- I. 1.
2. Echa stulecia prasy litewskiej w Finlandji.- " "

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

3. Zwalnianie kobiet z posad.- III. "
4. Przyjazd dyplomatów litewskich do Kowna.- " "
5. Sprawa ogólnokrajowego zjazdu przedstawicieli Kas Chorych.- " "
6. Projekt budowy nowego sanatorjum dla suchotników.- " "
7. Uniewinnienie por.Dzenkajtisa.- " "

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a.

8. VII-ma rocznica Zjednoczenia Studentów Polaków uniwersytetu kowieńskiego.- IV. "

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

9. Prośba rolników o moratorjum.- VII. 2.
10. Veto gubernatora Kraju Kłajpedzkiego w sprawie ustawy o pracy zawodowej.- " "
11. Rozwój Kłajpedy.- " "

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Kronika.

Prośba Litwy o odroczeniu raty długu amerykańskiego ."Rytas" /266.XII.32/:10 grudnia przedstawiciel litewski w Waszyngtonie poseł Balutis wręczył amerykańskiemu sekretarzowi Stanu Stimsonowi notę z prośbą o rewizję litewsko-amerykańskiego paktu w sprawie długów i odroczenie grudniowej raty długu na czas dalszy.

Echa stulecia prasy litewskiej w Finlandji ."Rytas" /266.XII.32/: Prasa fińska poświęciła dużo miejsca sprawie stulecia prasy litewskiej. Odpowiednie artykuły, względnie wzmianki ukazały się w "Helsingin Sanomat","Vaasoi", "Keskisuomelaingen", "Toveritar" i in.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

Zwalnianie kobiet z posad ."Rytas" /266.XII.32/: W Banku Litewskim i w niektórych innych instytucjach zwolniono cały szereg kobiet których mężowie mają pracę i mogą je utrzymać. Wobec niewypłacenia w większości wypadków rekompensaty zwolnionym kobietom, zapowiadają one dochodzenie swych praw drogą sądową.

Przyjazd dyplomatów litewskich do Kowna ."Rytas" /266.XII.32/:Do Kowna przybył poseł litewski w Niemczech dr.Szaulys, poseł litewski w Skandynawji Sawickis,i radca poselstwa litewskiego w Moskwie Rabinawiczius.

Sprawa ogólnokrajowego zjazdu przedstawicieli Kas Chorych ."Dzień Kow."/283.XII.32/: 18 b.m. odbędzie się w Kownie zjazd przedstawicieli Kas Chorych z całej Litwy. Głównem zadaniem zjazdu będzie obranie członków do Głównego Zarządu Ubezpieczeń Społecznych.

Pozatem zjazd rozważy sprawę utworzenia związku Kas Chorych, któryby reprezentował je w międzynarodowym związku kas. Opracowano już 2 projekty statutu tego związku. Wreszcie zjazd rozważy również kwestje udzielania medykamentów.

Projekt budowy nowego sanatorjum dla suchotników ."Dzień Kow."/283.XII.32/:T-stwo przeciwgruźlicze zamierza zbudować nowe sanatorjum dla suchotników w Szawlach lub w Birżach. Na cel budowy dysponuje T-wo sumą 100 tys. lt., jaka pozostała od funduszu pomocy poszkodowanym skutkiem nieurodzaju w Litwie północnej.

Uniewinnienie por. Dżenkajtisa ."Dzień Kow."/283.XII.32/:W tych dniach sąd królewiecki uniewinnił ujętego przed kilku miesiącami na terytorjum Prus porucznika litewskiej straży granicznej Dżenkajtisa, któremu zezwolono na powrót do Kraju Kłajpedzkiego.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

Kronika.

VII-ma rocznica Zjednoczenia Studentów Polaków uniwersytetu kowieńskiego ."Dzień Kow." /281.XII.32/: 8 grudnia Zjednoczenie Studentów Polaków U.W.W. obchodziło siódmą rocznicę swego istnienia.

W związku z tem odbyło się uroczyste walne zgromadzenie członków Zjednoczenia, na które przybyli również przedstawiciele starszego społeczeństwa, Polskiego Stowarzyszenia Akademickiego w Łotwie i Zjednoczenia Studentów Rosjan U.W.W.

Na przewodniczącego powołano jednego z założycieli i pierwszego prezesa Zjednoczenia p.Z.Ugiańskiego.

Przemawiali: imieniem Polskiego Stowarzyszenia Akademickiego w Łotwie p.Wł.Grygorowicz,, Od Zjednoczenia Studentów Rosjan U.W.W. p.D.Nikolski, p.dyr.L.Abramowicz, prezes Związku Polskiej Młodzieży Akademickiej p.Cz.Mikołajunas, prezes korporacji "Lauda" p.Ks. Narkiewicz i prezeska Związku Akademiczek Polek "Znicz" p. A.Mickiewiczówna.

Następnie odczytano listy i depesze gratulacyjne od rektora U.W.W. prof.W.Czepinskisa, który obok życzeń dla Zjednoczenia wyraża uznanie z powodu poziomu organizacyjnego i kulturalnego studentarji polskiej, od Sekretarjatu Generalnego Związku Polskiej Młodzieży Akademickiej z zagranicy, ks.kan. B.Lausa i członka Zjednoczenia p.J.Makarewiczówny.

Ostatni przemawiał p.Z.Ugiański, wskazując na potrzebę rozszerzenia wpływów Zjednoczenia na pozostającą poza jego szeregami polską młodzież akademicką, zwiększenia zwartości i dyscypliny wewnątrz organizacyj oraz obudzenia w młodzieży gotowości do ofiarnej pracy i poświęceń dla wyższych celów, poczem zamknął zebranie.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

P r o ś b a r o l n i k ó w o m o r a t o r j u m ."Dzień Kow." /281.XII.32/: W ostatnich czasach wśród rolników Kraju Kłajpedzkiego ujawnił się energiczny ruch, skierowany przeciwko ściąganiu podatków drogą licytacji gospodarstw lub inwentarza. W rozmaitych miejscach odbywają się wiece, na których przyjmowane są rezolucje, domagające się od Dyrektorjatu powstrzymania tak doraźnego trybu zbierania podatków. Rolnicy uskarżają się, że pomimo ich pracowitości i oszczędności gospodarstwo kraju jest w nędzy i chyli się ku upadkowi. Rolnicy kraju zwłaszcza zadłużeni są w "Raiffeisenverein", które częstokroć dla celów politycznych wydawało rolnikom ulgowe pożyczki, hipoteki, udzielając ponadto równych towarów na kredyt. Obecnie t-stwo to bez względu na przesilenie dochodzi swych należności drogą sądową. M.in. w rezolucjach stwierdza się, że towarzystwo z powodu wadliwej gospodarki ponosi straty, które wypada pokrywać rolnikom. W związku z tem wszystkiem rolnicy kraju proszą Dyrektorjat o udzielenie moratorjum na przeciąg 2 lat i zmniejszenie odsetek do 3.

V e t o g u b e r n a t o r a K r a j u K ł a j p e d z k i e g o w s p r a w i e u s t a w y o p r a c y z a w o d o w e j. "Dzień Kow."/281.XII.32/: Jak podaje Elta z Kłajpedy, gubernator Kraju Kłajpedzkiego zgłosił swe veto w sprawie przyjętej przez Sejmik zmiany ustawy o pracy zawodowej. Ustawa ta przewidywała nakładanie kar na osoby, mianujące siebie lekarzami i zajmujące się praktyką lekarską bez aprobaty organów kraju. Zgodnie z ustawą wydaną w 1920 r. przez gen.Odry tytuł lekarza i prawo praktyki w kraju przysługuje jedynie osobom, posiadającym aprobatę lekarską odnośnych zakładów niemieckich. Gubernator veto swe umotywował okolicznością, że ustawa, wydana przez gen.Odry nie jest zgodna z § 1-szym konstytucji Litwy. Ustawa gen.Odry udziela zakładom państw obcych przywileju aprobowania praw lekarzy litewskich, co jest wyraźnem uszczupleniem suwerenności Litwy. /WILBI/.

R o z w ó j K ł a j p e d y ."Liet.Zinios" /283.XII.32/: Sejmik kłajpedzki uchwalił budżet na 1933 r. w wys.9.109.300 lt.; w r.b. budżet kłajpedzki wynosił 9.397.400 lt. Burmistrz Kłajpedy Schulz referując przed Sejmikiem budżet, oświadczył, że Kłajpeda od chwili przyłączenia do Litwy wskazuje znaczny rozwój. Ludność wzrosła w tym czasie z 32.500 osób na 43 tys.osób. W ostatnich trzech latach wzniesiono domów więcej, niż przez 25 lat do 1929 r. Kłajpeda stała się dziś ośrodkiem gospodarczo-kulturalnym i portem Republiki Litewskiej.